

Djúpavogshreppur
Gauti Jóhannesson
Bakka 1
765 Djúpivogur

UMHVERFISSTOFNUN

Reykjavík, 27. nóvember 2013
Tilvísun: UST20131000167/bs

Breyting á aðalskipulagi Djúpavogshrepps 2008 - 2020 - Umsögn

Vísað er til bréfs Djúpavogshrepps dags. 22. október sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um ofangreinda breytingu á aðalskipulagi Djúpavogshrepps sem felst í um 8,2 km langri veglínu G milli Háubrekku og Reiðeyrar, um 3,9 km löng veglína Hringvegur um Berufjarðarbotn milli stöðva 21070 og 17200, og staðsetningu níu nýrra efnistökusvæða í landi Berufjarðar.

Umhverfisstofnun gerir eftirfarandi athugasemdir við umræddar breytingar: Veglína Hringvegur um Berufjarðarbotn er ekki meðal þeirra lína sem var fjallað um í mati á umhverfisáhrifum þeirra framkvæmda sem hér um ræðir. Af þeim kostum sem skoðaðir voru taldi Skipulagsstofnun að veglína W hefði minnst sjónræn áhrif í för með sér og minnst neikvæð áhrif á leirur sem njóta sérstakrar verndar skv. 37. gr. laga nr. 44/1999 um náttúruvernd. Umhverfisstofnun telur að líta eigi frekar til þeirrar vinsunar valkosta sem fram fór við mat á umhverfisáhrifum þar sem talið var að lína W kæmi helst til álita.

Umhverfisstofnun vill ennfremur benda á að ef af lagningu Axarvegur verður mun umferð minnka um Berufjarðarbotn, því ætti uppbygging Hringvegur um Berufjarðarbotn að taka mið af þörfum þeirrar umferðar sem um veginn mun fara í nánustu framtíð. Á bls 18 í greinargerð er fjallað um mótvægisáðgerðir vegna lagningar Hringvegur um Berufjarðarbotn, þar segir m.a.: „Til að vinna gegn neikvæðum áhrifum veglínunnar verður leitast eftir að fella hana sem best að landi og að lögð verði áhersla á að skerða óraskað land sem minnst, sýna aðgæslu þar sem unnið er í grennd við Berufjarðará, fjörur og leirur og græða upp svæði sem raskast eftir því sem við á.“ Umhverfisstofnun telur að hér sé um aðgerðir að ræða sem teljist frekar til góðra vinnubragða en eiginlegra mótvægisáðgerða og dregur á engan hátt úr raski á fjörur og leirur.

Við mat á umhverfisáhrifum Axarvegur var það álit Skipulagsstofnunar að allar veglínur sem þá komu til álita myndu hafa verulega neikvæð umhverfisáhrif í för með sér. Því var lagður fram annar valkostur, þ.e. lína G. Niðurstaða álits Skipulagsstofnunar, dags. 20. mars 2013 var sú að áhrif veglínu G á landslag í Berufjarðardal væru sambærileg og áhrif þeirra veglína sem áður hafði verið fjallað um í fyrra mati og því myndi ákvörðun um mat á umhverfisáhrifum línu G engu bæta þar við.

Umhverfisstofnun telur að vegna neikvæðra áhrifa línu G á landslag og jarðmyndanir í botni Berufjarða ætti ekki að sýna legu Axarvegur á aðalskipulagi skv. þeirri veglínu. Sjónræn áhrif efnistöku eru hluti þeirra neikvæðu áhrifa sem fylgja munu vegagerð í Berufjarðarbotni.

Umhverfisstofnun vill benda á að á bls. 14 þar sem metið er vægi áhrifa á mismunandi umhverfisþætti eru markmið sveitarstjórnar tilgreind eins og um umhverfisþátt sé að ræða sem komi til álita við mat á umhverfisáhrifum. Þetta telur Umhverfisstofnun í ósamræmi við forsendur og niðurstöðu dóms Hæstaréttar nr. 671/2008 vegna fyrirhugaðrar veglagningar um Teigsskóg. Í reifun dómsins á vefsíðu réttarins segir:

Aðilar deildu um lagningu vegar í gegnum skóginn T. Leiðin var nefnd leið B og var ein þriggja leiða sem V lagði fram til mats í 2. áfanga lagningar Vestfjarðavegar. Skipulagsstofnun lagðist gegn vegi um T í úrskurði 28. febrúar 2006, þar sem vegagerð ásamt tilheyrandi efnistöku í T myndi að mati stofnunarinnar hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif. V kærði úrskurð Skipulagsstofnunar til umhverfisráðherra. Taldi V úrskurðinum áfátt hvað snerti umfjöllun um umhverfisáhrif og ávinning af lagningu vegar samkvæmt leiðum B og C. Ekki gæti talist ásættanleg niðurstaða að hafna leiðinni sem best væri með tilliti til umferðaröryggis á svo veikum grunni sem gert hefði verið. Umhverfisráðherra kvað upp úrskurð 5. janúar 2007, þar sem fram kom að þegar umhverfisáhrif fyrirhugaðrar framkvæmdar við leið B væru virt að teknu tilliti til þeirra mótvægisáðgerða sem settar væru fram í úrskurðarorðum og vægi umferðaröryggis féllist ráðherra ekki á að áhrif leiðar B væru umtalsverð umhverfisáhrif í skilningi b. liðar 2. mgr. 11. gr. laga nr. 106/2000. Var leið B heimiluð, en með sex skilyrðum. Stefndu höfðuðu mál til þess að fá ógiltan þennan hluta úrskurðar ráðherra. Reistu þeir kröfu sína á því að á úrskurði ráðherra hefðu verið verulegir annmarkar. Ekki var fallist á að formannmarkar hefðu verið á úrskurði ráðherra. Stefndu reistu ennfremur kröfu sína á því að með úrskurðinum hefði ráðherra farið út fyrir heimild sína með því að fallast á leið B með tilliti til umferðaröryggis. Mótmæltu þeir því að áhrif framkvæmdar á umferðaröryggi vega væru meðal þeirra þátta sem fallið gætu undir skilgreiningu á hugtakinu umhverfi í skilningi laga nr. 106/2000. Talið var að tilhögun framkvæmdar V eftir leið B hefði meðal annars augljós áhrif á vegalengd og ferðatíma milli staða, snjóhreinsun og hálkuvarnir, slysaættu og umferðaröryggi og fleira sem gæti skipt máli við heildarmat á hagkvæmni framkvæmdarinnar. Eðli máls samkvæmt ættu slík atriði það sammerkt að vera grundvallarþættir í tilgangi og markmiði veglagningar. Af þeim sökum gætu þau ekki jafnframt talist sjálfstætt til afleiðinga slíkrar framkvæmdar, sem horft yrði til við mat á umhverfisáhrifum hennar, en til þeirra mætti líta við mat á því hvort veitt skyldi leyfi fyrir henni. Þótt atriði þessi hefðu áhrif á aðstæður manna, samfélag þeirra, heilbrigði og atvinnu, gætu þau af þessum sökum ekki talist til umhverfisáhrifa í skilningi laga nr. 106/2000. Væri tekið tillit til umferðaröryggis nýja vegarins væri því tekið tillit til þáttar sem í raun væri ávinningur af framkvæmdinni en umhverfisáhrifin yrðu áfram óbreytt. Var því fallist á kröfu stefndu.

Með vísan í ofangreindan dóm Hæstaréttar telur Umhverfisstofnun að áhrif fyrirhugaðra breytinga á aðalskipulagi Djúpavogshrepps hafi neikvæð áhrif á alla umhverfisþætti sem til umfjöllunar eru við mat á umhverfisáhrifum áætlunarinnar. Af þessu má ljóst vera að umrædd áætlun muni líklega hafa umtalsverð umhverfisáhrif í för með sér og því ekki í samræmi við 1. gr. laga nr. 105/2006 um mat á umhverfisáhrifum áætlana, en þar segir: „ Markmið laga þessara er að stuðla að sjálfbærri þróun og draga úr neikvæðum umhverfisáhrifum og

jafnframt að stuðla að því að við áætlanagerð sé tekið tillit til umhverfissjónarmiða. Það skal gert með umhverfismati tiltekinna skipulags- og framkvæmdaáætlana stjórnvalda sem líklegt er að hafi í för með sér veruleg áhrif á umhverfið.“

Að öðru leyti gerir Umhverfisstofnun ekki athugasemdir við umrædda breytingar á aðalskipulagi Djúpavogshrepps.

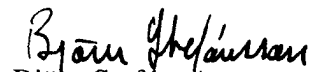
Beðist er velvirðingar á því hversu dregist hefur að svara þessu erindi.

Virðingarfyllst

Aðalbjörg Birna Guttormsdóttir

Teymistjóri

Björn Stefánsson

sérfræðingur